



Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

19. Stulti & cæci. Quid enim maius est, donum, an altare quod sanctificat
donum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

In lib. Fun inueniri non possem, qualem inter istos videre licet. Hæc ille
dametur, de Lutheranis solis. Alio in libro tam Sacramentarios quam
dido tit. Lutheranos ita depingit. Scio verè (inquit) quod sunt extra
doctrine Christi Spiritum, missionem, & verbum, & quod in doctrina
coacionato-
rum. sua, & actionibus, hominum fauorem, honorem, superbiam, redi-
tus, splendidas domos, & iucundam ac voluptatibus affluen-
tiorum tem vitam non minus quarunt quam Papistæ. Et paulo post
pietas. utramque sectam alloquens: Vos ipse (inquit) iij estis qui disso-
lutam carnalemque vitam ducitis, qui Christum crucifigitis iste-
fide, tit. de rum, qui blasphematis Spiritum eius, & gratiam eius contem-
nere. Cana- prui habetis. Hæc ille. Tandem de ipsis Sacramentiorum
ne mulie- & Lutheranorum coacionatoribus ita scribit. Cum ad concio-
riu.

natores eos peruenit, qui se gloriantur habere Dei verbum,
quodam manifestè ac aperte mendaces, quodam ebriosos, quodam
vsurarios & maledicos coniunctores, quodam persecuto-
res & proditores innocentium esse deprehendes. Quomodo etiam
illorum quidam se gerant, & quaratione uxores suis consecuti
sint, quales etiam uxores habeant, id ego Domino atque ipsis
etiam committo. Vitam quietam, otiosam, desidem, & iucun-
dam ducent. Seductionibus & adulatoribus sese alunt de rapi-
nis Anichristi, & tanum concionantur quantum terrenus &
carnalis magistratus ferre atque audire vult. Hæc ille & alia
adhuc infinita de vtriusque huius sectæ hominibus. Non sunt
hæc è triuīs arrepta conuictia, sed ex ipsis nouis huius Euan-
gelij magistris (Euangelium quippe hoc nouum quælibet si-
bi secta venditat) literis ac monumentis consignata testimoni-
a. Plura hac de re alibi dicendi locus dabunt, ubi similem
hanc scabiem tangendi occasionem Caluinus dabit.

19. Stulti & caci. Quid enim maius est, donum, an
altare quod sanctificat donum?

Hanc Pharisæicam superstitionem & impietatem, qua-
tex curia & rapacitatis tulio res obiata, quarum par-
ticipes siebant, ipsi templo & altari præponebant, tanquam
superstitionem in populo causam, quæ ab ipso Deo ciuisque
cuius homines auocarent, à Christo hoc loco reprehendi; &
in hac reprehensione Christi intentum præcipue consistere;
arque in eisdem superstitiones Catholicam hodic Ecclesiastam
fœdem prolapsam esse; declamitat hoc loco Caluinus. Sed tam
in ipso præsentis disputationis scopo aberrat, quam iniuste
Christi sponsam exagitat. Hor delirium (ait Caluinus) quod
plus

plus reverentie auro templi & sacris oblationibus quam templo
& altari Iudei deferrent, à Sribis & Sacerdotibus profectum
fuisse creditibile est. Fuit autem non minus perniciosus quam stul-
lus error, eò quod populum ad crassa figmenta abduceret. Nihil
proclivius est quam homines à puro Dei cultu delabi. Huius er-
govieli obtenuit, Saranæ promptum fuit procul à Dei intuitu ab-
strakere, qui iam plus aquo ad stultas imaginationes tendebant.
Hac ratio est cur eum errorem tam duriter Christus castiger.

Hæc ille. Sed coto ecclæ à vero Christi intento aberrat. Chri- Populi su-
tus enim hoc loco non turbas aut populum, sed Sribas & perficio-
Phariseos (sacerdotes vocat Caluinus, à quo verbo Christus nem sine
ablinuit propter honorem sacerdotij, tametsi Sribæ isti & causa ex-
Pharisei plerique sacerdotes essent) reprehendit, nec super-
stitionem in populo, sed cæcitatem & ignoranciam Sribarū
in doctrina manifestè arguit. Stulti (inquit) & caci Scribe &
Pharisei. Illorum cætas & stultitia erat, plus reverentia tri-
buere auro & oblationibus quam templo & altari, quatenus
videlicet iuramenta per aurum & oblationes facta iurantes
obligare per templum & altare facta non obligare docebant.

Hanc ineptam & præpostoram eorum doctrinam ex avaritia phariseo-
fortasse natam, sed in altero eorum errore præcipue funda- rum pro-
tam, quod per creaturas iurare licitum esse existimabant, in prius error
hoc quarto Væ propriè & ad literam Christus reprehendit. *huius verbi*
Hanc enim ob causam docet Christus per Deum eos iurare,
qui per templum aut per ecclæ iuraot. Nullam hic supersti-
tionem aut populi aut Sribarum Christus perstringit, sed
in proximo sequenti Væ illud crimen arguit. Ita Caluinus tor-
quet hunc locum, & obrotto collo trahit ad sui cerebri ido-
lum, quod passim ille sacris in Scriptis magna cum reveren-
tia & pompa quasi in theatro venerandum proponit: nempe

ex superstitionis cultibus nasci Dei contemptum Dei quidem Supersti-
cultum supersticio fecit contaminat & enervat, sed à Dei tio non pa-
intuitu nou magis abstrahit, quam avaritia ab affectu pecu-
niæ. Verum istud huius loci non est, nec de hoc yitio in hac
sententia Christus disputat.

Nunc ut Ecclesiam Catholicam hoc loco taxat Caluinus,
eius odio suos lectors perpetuò imbuens, videndum est. Pri-
mum in genere garrit. Sic (inquit) videmus in Papatu innu-
meris artibus auctis fuisse superstitiones, quā sacrifici præde in Supersti-
biarent: qui adhuc quotidie multa excogitat, quibus stultū vul- tione fal-
gus magis dementi. Hæc accusatio generalis absque vlla fa- so arguitur
cti specie iniecta, non nisi ex dolo malo proficiunt. Dolotus Ecclesia.

quippe (vt dici solet) versatur in generalibus, & nihil est facilius quam muliercularum more generaliter in quemuis obuium aut transeuntem debacchari, ant canum more molestissime allatrate. Tandem quibusdam interiectis, vt aliquid accusatione dignum dixisse videatur, ait: *Et tamen Papistas non puduit sacram Dei nomine ad turpius ludibriū prostituere. Nam apud illos pluris est frustum putridi cadaveris tangere, quam sanctum veriusque testamenti volumen, vel etiam leuare in calum manus. Parefacta nunc & in certam facti speciem adducta accusatione, quis eius pudendam turpitudinem non videt?* Primum Sanctorum corporum reliquias putridi cadaveris frustum vocat. Cui plusquam Vigilantio & procaciis insanienti respondebit S. Hieronymus contra Vigilantium scribens. Dixerat in Ecclesia sua Vigilantius. *Prope ritum gentilium viderimus sub praetextu religionis introductum in Ecclesiis, quum puluisculum nescio quod in modico vaseculo pretioso linteamine circumdatum osculantes adorant. Qui respondet in huc modum Sanctus Hieron.* Quid est illud nescio quid, scire desidero. Expone manifestius, ut tota libertate blasphemes (Hoc iam fecit Caluinus, non puluisculum nescio quod, sed putridi cadaveri frustum dicens) Doles martyrum reliquias pretioso velamine opiri, & non vel pannis vel cilicio colligari, vel proieci in sterquilinum. Ergo sacrilegi sumus quando Apostolorū basilicas ingredimur? Sacrilegus fuit Constantinus Imperator, qui sanctas reliquias Andrea, Luca, & Timothei transluxit Constantinopolim, apud quas demones rugiunt, &c. Sacrilegus dicendus est & nūc Augustus Arcadius, qui ossa beati Samuelis longo post tempore di India transluxit in Thraciam: Omnes etiam Episcopi non solum sacrilegi, sed & fatui indicandi, qui rem vilissimam & cineris dissolutos (aut vt Caluinus loquitur, putridi cadaveris frustum) in serico & vase aureo portauerunt? Stulti omnium ecclesiarum populi, qui occurrerunt sanctis reliquiis, & tanta latitia, quibz presentem viventemque Prophetam cernerent, suscepserunt? ut de Palatina usque Chalcedonem iungerentur populorum examina, & in Christi laudem una voce resonabant? Hac Hieronymus. Hanc ergo à mille ducentis annis Ecclesiam Christi antiquissimam accuset Caluinus, non Papistas praesentes, si reliquias corporum sanctorum veneratur. Sed quod Caluinus vt putridi cadaveris frustum tanta cum nausea fastidit, quomodo alij etiam non minus antiqui & celebres Patrum singulari in honore habendum censuerint, iam olim ostendimus ex Augustino, Basilio, Ambrosio, Gregorio Nazianzeno;

*Reliquiarū
veneratio
antiquissi-
ma.*

est faci-
nus ob-
e mole-
aliquid
pietas nō
re. Nam
quā san-
in calum
ucta ac-
et? Pri-
eris su-
faniens.
ens. Di-
m vide-
um pul-
nine ci-
modum
ero. Ex-
am fecit
dauerū
ine op-
sterqu-
s ingre-
tas reli-
nopolim,
st & nūc
spore di-
n solum
cineris
rustum)
efiarum
, quā-
unt? ut
m exa-
Hiero-
Christi
ntes, si
aluinus
, quo-
m fin-
stendi-
azian-
zeno,

zeno, alisque Patribus in Prompt. Catholico.

Sed (inquit Caluinus) pluris hoc faciunt Papistæ quam san- Dom. 23.
Elum utriusque testamenti volumen, vel etiam leuare in calum post Pen-
manus. Quid ergo? vult Caluinus libros ipsos Sacrae Scri- tec.
pturæ eadem veneratione à nobis coli, qua Sanctorum colun-
tur reliquiae; & non iam cadaveris humani frusta, sed vel pe-
corum mortuorum pelles, vel putridos panniculos in Eccle-
siis reuerenter proponi, & à nobis in honore haberi? Dolet
quippe pluris à nobis Sanctorum reliquias fieri quam volu-
men Biblicum. Eodem igitur & pari honore affici desiderat.
Cæterum vnde factum est ut ad Sanctorum reliquias Dæmo-
nes rugierint, torti & electi fuerint, multaque fidelibus bene-
ficia impedita, ad Bibliorum contactum vel præsentiam nihil
huiusmodi contigerit? An non manifestè docuit Dei Spiritus
in Sanctorum reliquiis, ipsos Sanctos, & in Sanctis Deum ritè
ac debitè coli: in libro vero Biblico seu chartaceo seu in mé-
branis pretiosissimi descripto, Deum coli nolle; sed in Scri-
pturis illis sanctis, quatenus ore magistrorum exponuntur,
vel cum pia ac sancta meditatione leguntur, sanctam suam
voluntatem nobis patefacere voluisse: ad doctrinam quidem &
executionem eorum quæ in illis libris docentur, non ad ipso-
rum librorum venerationem aliquam? Nullam igitur iniu-
tiā sacris voluminibus facimus, quod folia & chartas non
veneramur. Pluris autem nos Sanctorū reliquias facere quam
in calum leuare manus, id est, quam puras & pias ad Deū ora-
tiones fundere, proterua Caluini calumnia est. Quum enim
ipsas reliquias sic veneramur, ut earum inspectio & cōtactus
ad inuocandum Deum per Sanctos suos, id est, ad leuandas
manus nostras in cælum directe nos mouant & excitent, in-
fanus est qui medium fini nos interponere garrit. Catholici
semper ita Sanctorum reliquias venerari didicerunt, ut puras
ad Deum orationes facere pietatis studium multo excellen-
tius esse semper inteligerent.

21. *Decimatis mentham, & anythum, & cuminum,
& reliquistis quæ grauiora sunt legis, indicium, mi-
sericordiam, & fidem.*

HAEC quoque criminationem Pharisæis à Christo iustifi-
simè intentatam, Ecclesiæ Catholicæ similiter inten-
tandam pro suo sibi sumit imperio Caluinus. Sic (inquit) vi-
demus hodie Papistas, quum transgrediuntur summa Dei pre-